

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 38/21
Люксембург, 16 март 2021 г.

Решения по дела
C-562/19 P, Комисия/Полша, и C-596/19 P, Комисия/Унгария

Полският данък върху продажбите на дребно и унгарският данък върху рекламата не нарушават правото на Съюза в областта на държавните помощи

Поради това Съдът отхвърля жалбите на Комисията и потвърждава решенията на Общия съд

Със закон, влязъл в сила на 1 септември 2016 г., Полша въвежда данък върху продажбите на дребно. Негова основа е месечният оборот на търговците на дребно, генериран от продажбата на стоки на потребителите, надхвърлящ сумата от 17 милиона полски злоти (PLN) (около четири милиона евро). Данъкът включва два транша: за оборота между 17 и 170 милиона PLN се прилага ставка от 0,8 %, а частта от оборота над последната сума се облага със ставка от 1,4 %.

След приключване на официалната процедура по разследване на тази мярка с решение от 19 септември 2016 г.¹, Европейската комисия, с решение от 30 юни 2017 г.², приема, че този прогресивен данък съставлява държавна помощ, несъвместима с вътрешния пазар, и разпорежда на Полша да отмени окончателно всички спрени плащания по този данък, считано от датата на неговото въвеждане.

С решение от 16 май 2019 г.³ Общият съд на Европейския съюз, сезиран от Полша, отменя, от една страна, решението за започване на официалната процедура по разследване, и от друга страна, отрицателното решение за Полша. Той постановява, че неправилно Комисията е счела, че въвеждането на прогресивен данък върху оборота от продажбата на дребно на стоки поражда селективно предимство в полза на предприятията с малък оборот от тази дейност, а що се отнася до решението за започване на официалната процедура по разследване, че тя не може да квалифицира временно разглежданата данъчна мярка като нова държавна помощ, без да се основе на наличието на основателни съмнения в това отношение с оглед на наличните доказателства.

От своя страна със закон, влязъл в сила на 15 август 2014 г., Унгария въвежда прогресивен данък върху приходите от разпространението на реклама на нейна територия. Основата на данъка е нетният оборот на разпространителите на реклама (печатни издания, аудиовизуални медии и лица, предлагащи рекламни площи), действащи в Унгария, и най-напред включва скала с шест прогресивни ставки в зависимост от оборота, която впоследствие е изменена и вече включва само две ставки, с възможност данъчнозадължените лица с нулева или отрицателна печалба преди облагане за 2013 г. да намалят данъчната си основа с 50 % от пренесените загуби от предходни години.

¹ Решение от 19 септември 2016 година относно държавна помощ SA.44351 (2016/C) (ex 2016/NN) — Данък върху продажбите на дребно в Полша — Покана за представяне на мнения съгласно член 108, параграф 2 [ДФЕС] (ОВ С 406, 2016 г., стр. 76, наричано по-нататък „решението за започване на официалната процедура по разследване“).

² Решение (ЕС) 2018/160 от 30 юни 2017 година относно държавна помощ SA.44351 (2016/C) (ex 2016/NN), приведена в действие от Полша за данъка върху продажбите на дребно (ОВ L 29, 2018 г., стр. 38, наричано по-нататък „отрицателното решение за Полша“).

³ Решение на Общия съд от 16 май 2019 г., Полша/Комисия, [T-836/16](#) и [T-624/17](#); вж. също прессъобщение [№ 64/19](#).

След официалната процедура по разследване на тази мярка, открита с решение от 12 май 2015 г.⁴, с решение от 4 ноември 2016 г.⁵ Комисията приема, че приетата от Унгария данъчна мярка, както поради прогресивното структуриране на ставките, така и поради възможността за приспадане на пренесените загуби, предвидени в нейните рамки, представлява държавна помощ, несъвместима с вътрешния пазар, и нарежда незабавното и действително възстановяване на изплатените помощи от получателите им.

С решение от 27 юни 2019 г.⁶ Общият съд, сезиран от Унгария, отменя последното решение, като постановява, че неправилно Комисията е счела, че разглежданата данъчна мярка и механизмът за частично приспадане на пренесените загуби представляват селективни предимства.

С две решения, обявени на 16 март 2021 г., Съдът, заседаващ в голям състав, отхвърля жалбите, подадени от Комисията срещу обжалваните съдебни решения. В подкрепа на жалбите си Комисията сочи по-конкретно, че Общият съд нарушава член 107, параграф 1 ДФЕС, като постановява, че прогресивността на съответно разглежданите данъци върху оборота не води до селективно предимство.

Като с решенията си отхвърля оплакванията на Комисията, Съдът потвърждава и в областта на държавните помощи принципа, установен във връзка с основните свободи на вътрешния пазар, че **при актуалното състояние на хармонизиране на данъчното право на Съюза държавите членки са свободни да установяват системата на данъчно облагане, която намират за най-подходяща, поради което прилагането на прогресивно данъчно облагане попада в обхвата на правото на преценка на всяка държава членка**⁷, стига конститутивните характеристики на разглежданата мярка да не разкриват явно дискриминационен аспект.

Съображения на Съда

Най-напред Съдът припомня, че за квалифициране на обща мярка като „държавна помощ“ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС условието за селективност на предимството, предвидено от разглежданата мярка, изисква да се установи дали тя може да постави в по-благоприятно положение „определени предприятия или производството на някои стоки“ в сравнение с други, които от гледна точка на преследваните от този правен режим цели се намират в сходно фактическо и правно положение и по този начин са обект на диференцирано третиране, което по същество може да се квалифицира като дискриминационно. По-конкретно, когато става дума за национална данъчна мярка, след като установи референтната система, тоест приложимия в съответната държава членка „обичаен“ режим на данъчно облагане, Комисията следва да докаже, че разглежданата данъчна мярка дерогира референтната система, доколкото въвежда диференциация между оператори, които от гледна точка на преследваната от нея цел се намират в сходно фактическо и правно положение, и същата не е обоснована с оглед на естеството или структурата на въпросната система.

С оглед на тези съображения Съдът най-напред проверява дали в случая Общият съд правилно е постановил по същество, че Комисията не е доказала, че прогресивността на разглежданите данъчни мерки е довела до предоставяне на селективно предимство на „определени предприятия или производството на някои стоки“. По този въпрос Съдът

⁴ Решение от 12 март 2015 година относно държавна помощ SA.39235 (2015/C) (ex 2015/NN) — Унгария — Данък „реклама“ — Покана за представяне на мнения съгласно член 108, параграф 2 [ДФЕС] (ОВ С 136, 2015 г., стр. 7).

⁵ Решение (ЕС) 2017/329 на Комисията от 4 ноември 2016 година относно мярка SA.39235 (2015/C) (ex 2015/NN), приведена в действие от Унгария във връзка с данъчното облагане на оборота от реклама (ОВ L 49, 2017 г., стр. 36).

⁶ Решение на Общия съд от 27 юни 2019 г., Унгария/Комисия, [T-20/17](#); вж. също прессъобщение [№ 84/19](#) (наричано по-нататък заедно с решение Полша/Комисия, посочено по-горе, „обжалваните съдебни решения“).

⁷ Вж. по-специално в този смисъл решения от 3 март 2020 г., Vodafone Magyarország, [C-75/18](#), т. 49 и от 3 март 2020 г., Tesco-Global Áruházak, [C-323/18](#), т. 69 (вж. също прессъобщение [№ 20/20](#)), както и във връзка с държавните помощи решение от 26 април 2018 г., ANGED, [C-233/16](#), т. 50 (вж. също прессъобщение [№ 57/18](#)).

потвърждава извода на Общия съд, че прогресивността на ставките, предвидена в рамките на съответно разглежданите данъчни мерки, е неразделна част от референтната система, с оглед на която следва да се прецени дали е възможно да се установи наличие на селективно предимство.

Действително, с оглед на данъчната самостоятелност, призната на държавите членки извън областите, в които данъчното право на Съюза е било хармонизирано, те са свободни да установяват системата на данъчно облагане, която намират за най-подходяща, включително като предвидят прогресивно данъчно облагане. По-конкретно, правото на Съюза в областта на държавните помощи по принцип допуска държавите членки да изберат прогресивни данъчни ставки, имащи за цел отчитане на способността за изпълнение на данъчните задължения на данъчнозадължените лица, и не задължава държавите членки да прилагат прогресивни ставки само за данъчното облагане на печалбата, но не и на оборота.

При това положение конститутивните характеристики на данъка, включващи прогресивните данъчни ставки, по принцип формират референтната система или „обичайния“ данъчен режим за целите на анализа на условието за селективност. Комисията следва при необходимост да докаже, че характеристиките на национална данъчна мярка са били замислени като явно дискриминационни, поради което би трябвало да се изключат от референтната система, което по-специално би личало от избора на критерии за данъчно облагане, който се оказва в разрез с целта, преследвана от тази мярка. В това отношение в случая Съдът все пак констатира, че **Комисията не установява, че характеристиките на мерките, въведени съответно от полския и унгарския законодател, са били замислени като явно дискриминационни** с цел да се заобиколят изискванията, произтичащи от правото на Съюза в областта на държавните помощи. При това положение Общият съд основателно е постановил в обжалваните съдебни решения, че Комисията неправилно се основава на непълна и фиктивна референтна система, като приема, че прогресивната скала по съответно разглежданите данъчни мерки не е част от референтната система, с оглед на която трябва да се прецени селективният им характер.

По дело (С-562/19 Р) относно данъка върху продажбите на дребно, въведен в Полша, Съдът разглежда по-нататък мотивите на Общия съд за отмяна и на решението за започване на официалната процедура по разследване във връзка с приетата от тази държава членка данъчна мярка. В случая Общият съд по същество постановява, че Комисията основава временната квалификация на разглежданата данъчна мярка като нова помощ на явно погрешен анализ, който поради това не е в състояние да установи надлежно наличието на основателни съмнения относно квалифицирането на тази мярка като нова помощ. В това отношение Съдът припомня, че когато проверява валидността на такова решение за започване на официална процедура по разследване, съдът на Съюза следва да упражнява само ограничен контрол над преценката на Комисията относно квалифицирането на мярката като „държавна помощ“ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС. Съдът констатира, че в постановеното решение Общият съд действително се задоволява с упражняването на контрол за явна грешка в преценката над временната квалификация като държавна помощ, възприета от Комисията в решението за започване на официалната процедура по разследване, и в тази връзка отбелязва, че при всички положения не отменя това решение просто след възпроизвеждане на мотивите, поради които е отменил отрицателното решение за Полша. Поради това **Съдът отхвърля твърденията против решението на Общия съд, с което последният отменя решението за започване на официалната процедура по разследване и съпътстващото го разпореждане за спиране.**

Накрая, **по дело (С-596/19 Р) относно данъка върху рекламата, установен в Унгария,** Съдът постановява, че без да допуска грешка при прилагане на правото, Общият съд счита, че преходният механизъм за частично приспадане на пренесените загуби не води до селективно предимство. Действително, въвеждането на преходна мярка, отчитаща печалбата, не е в разрез с оглед на преразпределителната цел, преследвана от

унгарския законодател с въвеждането на данъка върху рекламата. В това отношение Съдът подчертава, че в случая критерият, свързан с липсата на печалба, отчетена през годината, предшестваща влизането в сила на този данък, е обективен, поради което способността за изпълнение на данъчните задължения на предприятията, които се ползват от преходния механизъм за частично приспадане на загубите, е по-ниска отколкото при останалите.

Поради изложените съображения **Съдът отхвърля изцяло жалбите на Комисията против обжалваните съдебни решения.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Решенията или определенията на Общия съд подлежат на обжалване пред Съда, което се ограничава само до правни въпроси. По принцип обжалването няма суспензивно действие. Ако жалбата е допустима и основателна, Съдът отменя решението на Общия съд. Когато фазата на производството позволява това, Съдът може сам да постанови окончателно решение по делото. В противен случай той връща делото на Общия съд, който е обвързан с решението, постановено от Съда в рамките на обжалването.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106